

17&18december 2013, Tabriz , Iran

کاهش آسیب پذیری شهرها در برابر سوانح با رویکرد مدیریت بحران

رحیم غلامحسینی، محسن احد نژاد روشتی

فوق لیسانس جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه زنجان، ۰۹۱۸۳۶۲۷۴۸۸

r.gholamhosseini@gmail.com

استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه زنجان، ahadnejad@gmail.com

چکیده

شهر و زندگی در آن در کنار آسایش و رفاهی که برای ساکنان خود به ارمغان آورده در درون و برون خود خطرات (بامنشأ طبیعی، انسانی) فراوانی را نیز به همراه دارد و بلایای طبیعی نظیر زلزله، آتشفشان، سیل و حوادث طبیعی مشابه پدیده‌هایی هستند که همیشه زندگی انسان را از آغاز حیات بشری به نابودی کشانده است، در مناطق شهری اثرات زیان بار معمول در اثر وقوع سوانح طبیعی شامل تلفیقی از ویرانی‌های کالبدی و اخلاقی عملکرد عناصر شهری است. ویرانی سازه‌ها و ساختمان‌های مسکونی، شبکه‌ی راه‌ها و دسترسی‌ها مثل پل‌ها و جاده‌های ارتباطی، تأسیسات زیربنایی مانند آب، نیروگاه‌ها، خطوط ارتباطی تلفن، برق، لوله‌کشی، آب، گاز و ... از آن جمله هستند. با توجه به ماهیت غیر مترقبه بودن، غالب حوادث طبیعی و لزوم اتخاذ سریع و صحیح تصمیم‌ها و اجرای عملیات، مبانی نظری و بنیادی، دانشی تحت عنوان مدیریت بحران پدید آمده است. رویکرد حاکم بر این پژوهش توصیفی-تحلیلی، می‌باشد. یافته‌ها نشان می‌دهد یکی از مهم‌ترین عوامل موثر در افزایش و یا کاهش میزان خسارات و تعداد تلفات انسانی در هنگام بروز بلایای طبیعی، وجود یا عدم وجود سیستم مدیریت بحران کارا است. الگوی برنامه‌ریزی در مدیریت بحران‌های ناشی از بلایای طبیعی داشتن یک برنامه عملیاتی دقیق برای انواع بحران‌هایی که در حوزه فعالیت شما روی می‌دهد، به همراه وجود گروه‌های ماهر استراتژیکی و تاکتیکی می‌تواند وضعیت نابهنجار پس از بحران را به کلی تغییر دهد.

واژگان کلیدی: بحران، مدیریت بحران، مخاطرات طبیعی، آسیب پذیری شهری